

† Msgr. Dr. Frane Bulić.

Na svršetku redakcije »B.S.« rastužila je sve naše kulturne i naučne ustanove, a napose »Hrvatsku Bogoslovnu Akademiju« nenadana vijest o smrti našeg najuglednijeg i u stranom naučnom svijetu priznatog prvaka u arheološkoj struci, msgra dra Frana Bulića. Sve do nedavno služilo je uglednom pokojniku, usprkos visokoj njegovoj starosti od 84 godine veoma povoljno zdravlje, i nije ga ostavljala njegova poznata duševna bodrost, pronicavost, neslomljiva energija u naučanom radu. Ali lamačno zbog posljedica jake prehlade, što ju je proljetos prebolio, njegov je organizam stao popuštati pred teškom bolešću kamenca, koja ga je pred kratko vrijeme prisilila, da potraži lijeka kod prvih specijalista u Zagrebu na državnoj klinici. Premda su liječnici specijaliste pokazali sav mar i vještinu, da spase uglednog bolesnika, on je podlegao bolima uslijed teške operacije, te okrijepljen kao uzorni katolički svećenik svetim tajnama dne 30. VII. o. g. ujutro tik poslije ponoći preminuo.

Don Frane Bulić rođen je 4. X. 1846. u Vranjicu kod Splita, gimnazijske nauke učio je u glagoljaškom sjemeništu u Priku kod Omiša i dovršio ih u Splitu. Bogoslovne nauke svršio je u zadarskom sjemeništu, a potom je studirao klasičnu filologiju, naročito arheologiju i epigrafiju u Beču, gdje je dobio volju za arheološko istraživanje. Nakon svršenih studija bio je imenovan suplentom drž. gimnazije u Splitu, zatim nadzornikom osnovnih škola u Zadru. Po tom bi premješten za profesora na gimnaziju u Dubrovnik, a god. 1882. postao je direktorom gimnazije u Splitu i ujedno direktorom arheološkog muzeja u Splitu. Punom snagom dao se na erheološki naučni rad, osobito nakon g. 1896. kad bi zbog političkih prilika umirovljen sa časti direktora splitske gimnazije. Svoje je naučne radove i rezultate arheol. istraživanja objelodanjivao brojnim člancima i studijama u »Arheološkom Vijesniku« (Bulletino archeologico), kojemu je on kroz 50 godina bio urednikom, glavnim saradnikom i upraviteljem. U njem je okupio i veliki broj stranih naučnih suradnika, tako da je donášao mnogo naučnih radova na stranim jezicima, latinskom, talijanskom, njemačkom i francuskom.

Istraživanjem iskopina u Solinu, Manastirinama, Kninu i čitavoj okolici otkrio je svijetu nove Pompeje kamo su stali dolaziti učenjaci arheolozi čitavog svijeta. Napisao je nebrojene studije od neprocijenjene važnosti za kršćansku povijest prvih vjekova u Dalmaciji, a zadužio je svojim nalazima, naročito otkrićem ploče kraljice Jelene, i hrvatsku narodnu povijest. Njegov ugled zadobio je na području arheološke znanosti javno priznanje po čitavom svijetu. Njegovom inicijativom održava se prvi kršćanski arheološki kongres u Splitu g. 1894. On je odsele vodio uvaženu riječ na ostalim sličnim kongresima, a posljednji ovakve vrsti držao se g. 1932. u Raveni, kojemu je don Frane Bulić također pribivao. Za

svoj naučni rad dobivao je on od svih stranih evropskih naučnih zavoda priznanje time, što su ga imenovali svojim počasnim članom. Otkad se kod nas osnovala Hrvatska Bogoslovna Akademija, bio je izabran za njezinog predsjednika i tu čast obnašao sve do svoje smrti, zanimajući se živo za rad HBA.

Na život i rad i na zasluge don Frane Bulića osvrnut će se naš list opširnijim prikazom njegova naučnog djelovanja. Njegova smrt znači gubitak svjetskog prvaka na naučnom arheološkom području, a pogotovo neizrecivi gubitak najuglednijeg našeg naučnog trudbenika i istraživaoca na području domaće povijesti i arheologije.

Našem naučnom velikanu i zaslužnom predsjedniku HBA neka bude vječna slava!

